Prima instanţă: Judecătoria Bălți, sediul Sângerei (judecător Clevada Adrian)
Dosarul nr. 2a-1069/24 (nr. 2-23136569-03-2a-03092024)

CURTEA DE APEL NORD
D E C I Z I E

16 ianuarie 2025 mun. Bălţi

Colegiul Civil şi de contencios administrativ
Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Elena Grumeza
Judecătorii: Ivan Parii și Stanislav Grosu
Grefier: Topada Olga

examinând în ședință judiciară publică, apelul declarat de avocatul Ion Procopciuc în interesele apelantului Cazacu Mihail împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 14 iunie 2024, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Cazacu Mihail către Găină Svetlana privind repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă:

Argumentele participanților la proces:

La data 21 septembrie 2023 reclamantul Cazacu Mihail s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Găină Svetlana cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii reclamantul a indicat faptul că, la data de 15 iunie 2022 agentul constatator al IP Sîngerei, Miron Nicolae a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție în baza articolului 69 alin.(1) din Codul contravențional în privința Svetlanei Găina pentru faptul că la data de 24.02.2022 în jurul orei 21:00 în satul *****Găină Svetlana l-a telefonat pe Cazacu Mihail și l-a înjurat cu cuvinte necenzurate.

Reține că, prin decizia agentului constatator Miron Nicolae, adoptată la data de 15 iunie 2022, Găină Svetlana a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzută de art. 69 alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 9 u.c., echivalent a 450 lei.

A mai indicat reclamantul faptul că, deși inițial Găină Svetlana a negat acțiunile de înjurie a victimei Cazacu Mihail, ulterior a fost de acord cu hotărârea agentului constatator achitând la data de 9 decembrie 2022 amenda aplicată în privința sa.

Reclamantul a susținut faptul că, datorită acțiunilor ilegale ale pârâtei Găină Svetlana i-au fost cauzat stări de stres, frustrare, spaimă și frică precum și suferințe psihice, deci fiindu-i cauzat un prejudiciu moral pe care îl apreciază în sumă de 10 000 lei. Mai mult, acțiunile pârâtei i-au lezat reputația ireproșabilă de antreprenor a lui și

concomitent de angajat al administrației publice locale, fiind ***** al Consiliului l*****, unde la momentul comiterii contravenției se afla pe teritoriul comunei.

Solicită reclamantul încasarea din contul pârâtei Găină Svetlana a prejudiciului moral cauzat prin contravenție în mărime de 10 000 lei, cu titlu de cheltuieli legate de asistență juridică în procesul contravențional și cheltuieli de transport în sumă de 1 000 lei, cheltuieli de asistență juridică în procesul civil în cauză în mărime de 5 000 lei și cheltuieli legate de transport pe caz în sumă de 800 lei.

La data de 10 aprilie 2024 prin intermediul secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei reprezentantul pârâtei Găină Svetlana, avocatul Prodan Sergiu a înregistrat o referință, solicitând respingerea integrală a acțiunii ca fiind neântemeiată.

În motivarea referinței sale invocă faptul că, cu referire la repararea prejudiciului moral reclamantul nu indică careva probe care ar confirmă impactul adus, starea de stres și frustrare, spaima frica. Mai mult ca atât, asemenea stări sunt neântemeiate reieșind din faptul că reclamantul s-a adresat la poliție abea peste 3 luni după așa-zisul incident și după cum s-a menționat că reclamantul nu s-a plâns pe lezarea de către pârâtă a onoarei și demnității sale.

Susține că, în acțiune reclamantul o învinuiește pe pârâta că nu a întreprins nimic pentru a compensa prejudiciul, consideră că o asemenea atitudine este aberantă reieșind din faptul că reclamantul nu a înaintat careva cereri prealabile în acest sens.

Consideră că, potrivit materialelor prezentate nu este constatată vina pârâtei în lezarea reputației profesionale și politice a reclamantului deoarece nu au fost prezentate careva probe care ar atesta existența cărorva acțiuni, inacțiuni întreprinse de pârâta în acest sens. Nu a fost probat nici existența și întinderea impactului adus sănătății psihice și psihologice a reclamantului, cele invocate în această latură a acțiunii având un caracter declarativ.

Mai invocă faptul că, în ce privește cheltuielile de asistență juridică invocate de reclamanta în limitele cauzei contravenționale în mărime de 1 000 lei, o consideră această pretenție neântemeiată deoarece materialele cauzei contravenționale nu confirmă careva informații privind participarea avocatului la acțiuni procesuale, astfel consideră că aceste cheltuieli nu au avut loc în prezenta cauză contravențională. Privind cheltuielile de asistență juridică invocate în prezenta cauză civilă le consideră nerezonabile și exagerate în raport cu cele invocate.

Solicită respingerea acțiunii înaintate de Cazacu Mihail către Găină Svetlana privind repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 14 iunie 2024 acțiunea înaintată de Cazacu Mihail către Găină Svetlana privind repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a admis parțial.

- S-a încasat de la Găină Svetlana, născută la*****, IDNP *****, domiciliată în satul ***** în beneficiul lui Cazacu Mihail, născut la *****, IDNP *****,

domiciliat în satul Sloveanca, raionul Sîngerei prejudiciului moral în sumă de 1 000 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1 000 lei, în total suma de 2 000 lei.

- S-a încasat de la Găină Svetlana, născută la*****, IDNP *****, domiciliată în satul ***** în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 lei. În rest pretențiile reclamantului s-au respins, ca fiind neântemeiate.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la data de 01 iulie 2024, avocatul Procopciuc Ion în interesele lui Cazacu Mihail, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, consideră hotărârea nefodată, solicită admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelantul a indicat, că prin decizia agentului constatator al IP Sîngerei Miron Nicolae, adoptată la data de 15.06.2022 Găină Svetlana a fost sancționată pentru savârşirea faptei contravenţionale, prevăzută de art. 69 alin.l) CC, cu amendă în mărime de 9 u.c., echivalentul a 450 lei.

Susține faptul că, contravenienta a fost de acord cu hotărârea agentului constatator achitând amenda aplicată în privinţa ei la data de 09.12.2022. Acţiunile pârâtei i-au lezat reputaţia ireproşabilă de antreprenor, şi de ***** al Consiliului *****. În acest sens, reclamantul a solicitat recuperarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei, cu titlu de cheltuieli legate de asistenţă juridică şi de transport în sumă de 1 000 lei, cheltuieli de asistenţă juridică în procesul civil în cauză în sumă de 5 000 lei şi cheltuieli legate de transport pe caz în sumă de 800 lei. Ulterior, după înaintarea prezentei acţiuni în judecată la data de 27.10.2023 Găină Svetlana a depus în Judecatoria Bălţi, sediul Sîngerei o contestaţie împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei de sancţionare din 15.06.2022, care prin hotărârea Judecătoriei Bălţi, sediul Sîngerei din 04.10.2023 a fost respinsă, ca fiind tardivă. Hotarârea în cauză a fost menţinută prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 22.02.2024.

Menționează că, reclamantul a prezentat bonurile de plată a serviciului de asistenţă juridică în procesul contravenţional de contestație în prima instanţă – 3 000 lei, iar în instanţa de apel – 2 000 lei în original. Au fost prezentate și bonurile pentru plata combustibilului pentru transport. Instanţa de fond nu a dorit sa i-a aceste probe în consideraţie la emiterea hotărârii de recuperare a acestor cheltuieli de asistenţă juridică.

Consideră apelantul că, instanţa nejustificat şi nemotivat a decis că suma prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei este prea exagerată, reeşind din criteriul echităţii, că recuperarea prejudiciului moral trebuie sa fie justă, raţională şi echitabilă, fiind menţinut echilibrul între daunele efectiv pricinuite şi suma acordată şi a conchis ca suma de 1 000 lei, poate fi considerată drept o compensaţie echitabilă.

Mai reține că, instanţa de fond a lăsat în umbră faptul, că Cazacu Mihail cu adevarat activează în calitate de administrator al ***** și la momentul comiterii contravenţiei

dânsul activa în calitate de ***** al Consiliului c*****. Astfel, susține că, Cazacu Mihail a suferit psihic, atât de comiterea acţiunilor de injurie în privinţa sa, cât şi de derularea procesului de contestație a decizie contravenţionale, iniţiat de către contravenienta Găină Svetlana după începerea procesului civil de recuperare a prejudiciului moral şi material, a cheltuielilor de judecată.

Menționează apelantul că, în urma acţiunilor ilegale a lui Găină Svetlana, victima Cazacu Mihail s-a îmbolnăvit şi s-a adresat la medici la data de 27.02.2022, unde a fost diagnosticat cu „*****, fiindu-i numit tratament medical. De asemenea, după şedinţa de judecată de examinare a contestației lui Găină Svetlana care a fost examinată la data de 04.12.2023, ultimul a fost revictimizat, fiind nevoit să facă declaraţii, cu privire la contravenţia comisă de către Găină Svetlana. Astfel apelantul s-a îmbolnăvit din nou și a fost nevoit să se adreseze din nou la medici, care din nou l-au examinat şi i-au stabilit diagnoza anterioară - „***** şi i-a fost numit tratament medical, pe care reclamantul l-a urmat.

Mai susține că, tot acest timp reclamantul Cazacu Mihail a fost supus hărţuirii psihologice din partea contravenientei Găină Svetlana, care fiind sigură, că nu v-a fi pedepsită nici contravenţional şi nici în procedură civilă a prelungit să-i înjosească onoarea și cinstea lui Cazacu Mihail.

Referitor la cerinţele de încasare a cheltuielilor de asistenţă juridică acordate în cadrul procesului contravenţional (3 000 şi 2 000 lei) și cheltuielile de transport instanţa le-a respins în totalitate pe motiv, că „aceste cheltuieli nu au fost probate„ cu toate că, la materialele dosarului civil au fost anexate hotărârea din 04.12.2023, decizia Curţii de Apel din 22.02.2024, bonurile de plată a cheltuielilor de asistenţă juridică în original, bonurilor de plată a combustibilului pentru transport tur-retur Bălţi-Sângerei-Bălţi pentru procesul contravenţional și civil.

Solicită, admiterea cererii de apel cu casarea parţială a hotărârii judecătoriei Bălţi, sediul Sîngerei din 14.06.2024, pronunţând o nouă soluţie prin care să fie încasat prejudiciile materiale şi morale din contul lui Găină Svetlana în contul lui Cazacu Mihail a următoarelor sume cu titlul de prejudiciu moral în mărime de 10 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică în procesul contravenţional și cheltuieli de transport - 1 000 lei, în procesul civil respectiv - 5 000 lei, în instanţa de apel la Curtea de Apel Bălţi - 2 000 lei, cheltuielile de transport pe caz în sumă de 800 lei, cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică pe cazul de contestare a deciziei contravenţionale în instanţa de fond - 3 000 lei, în instanţa de recurs la Curtea de Apel Bălţi - 2 000 lei, cheltuielile de transport - 1 500 lei, în total suma de 25 300 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din data de 12 septembrie 2024 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Procopciuc Ion în interesele lui Cazacu Mihail împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 14 iunie 2024, și s-a comunicat apelantului Cazacu Mihail prin intermediul avocatului Procopciuc Ion despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a apelului motivat, stabilindu-i termen pînă la data de 09 octombrie 2024 ora 16.00. S-a explicat apelantului, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menţionate și la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a

Curții de Apel Bălți, pînă la data de 09 octombrie 2024 ora 16.00, nu va fi prezentat și înregistrat apelul motivat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din data de 11 octombrie 2024 s-a acceptat apelul declarat de Cazacu Mihail și s-a intentat procesul în instanța de apel cu fixarea ședinței de pregătire a cauzei penstru dezbateri judiciare.

Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:

În ședința de judecată în instanța de apel reprezentantul apelantului Cazacu Mihail, avocat Procopciuc Ion fiind prezent a susținut apelul, a solicitat casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 14 iunie 2024, prin care să fie încasate din contul intimatului în beneficiul apelantului următoarele sume: prejudiciul moral - 10 000 lei, cheltuielile de asistența juridică în proces contravențional - 1 000 lei, în proces civil - 5 000 lei, pentru instanța de apel - 2 000 lei, cheltuielile de transport - 800 lei. Nu susține pretenția în cuantumul inițial solicitat, privind încasarea cheltuielilor de asistența juridică în proces de examinarea contestației la proces-verbal cu privire la contravenție în instanța de fond - 3 000 lei, și în instanța de apel - 2 000 lei, și cheltuielile de transport pe acel proces, suportate după înaintarea acțiunii civile, acestea vor fi solicitate separat. Concretizează că, nu mai susține solicitarea din cererea de apel privind încasarea cheltuielilor de asistența juridică și de transport suportate în cadrul examinării contestație la decizia de sancționare contravențională, înregistrate după înaintarea acțiunii civile. Întradevăr o parte din bonuri anexate ca dovada cheltuielilor de transport au fost eliberate nu cu data ședințelor de judecată, fiind suportate pentru prezentarea cererilor în instanță. Sunt cheltuieli suportate în interesul procesului contravențional, or era necesar prezentarea actelor autentificate de Inspectoratul de Poliție, astfel au avut loc mai multe deplăsări pentru a înainta cereri privind eliberarea actelor, și pentru ridicarea actelor eliberate.

Reprezentantul intimatei Găină Svetlana, avocatul Prodan Sergiu fiind prezent în ședința instanței de apel a solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond, ca fiind una legală. Reiterează că, ce ține de anexare la cererea de apel a unor probe noi, consideră că sunt inadmisibile, fiind prezentate ulterior pronunțării hotărârii. Totodată nu au fost probate suferințele psihice a apelantului în urma acțiunilor intimatei. Susține că, la materialele cauzei au fost anexate bonuri de plată, care nu au legatură cu examinarea prezentei cauze civile. Totodată nu a fost prezentat vreun borderou de calcul a cheltuielilor de suportate.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul civil consideră necesar de a admite apelul declarat de Cazacu Mihail, din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil reţine că, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la data de 14 iunie 2024 (f.d.68), iar apelul preliminar a fost declarat la data de 01 iulie 2024 (f.d.72), fiind înregistrat la Judecătoria Bălți, sediul Sângerei cu nr. de intrare 4173, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.c) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

În temeiul art. 386 alin.(1) lit.d) CPC, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat".

Art. 387 lit.c) CPC stabilește că, se consideră că normele de drept material sânt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească a interpretat eronat legea.

Conform prevederilor art. 118 alin.1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

În temeiul art.130 CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Potrivit art.240 alin.1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul
raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Actele cauzei certifică faptul, că la data de 15 iunie 2022 agentul constatator al IP Sîngerei, Miron Nicolae a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție în baza articolului 69 alin.1) din Codul contravențional în privința Svetlanei Găina pentru faptul că, la data de 24.02.2022 în jurul orei 21:00 în satul ***** Găină Svetlana l-a telefonat pe Cazacu Mihail și l-a înjurat cu cuvinte necenzurate.

Prin decizia agentului constatator Miron Nicolae, adoptată la 15 iunie 2022, Găină Svetlana a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzută de art. 69 alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 9 u.c., echivalent a 450 lei.

Pârâta în termenul prevăzut de 15 zile nu a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție, în acest mod manifestându-și acordul cu cele reținute în el și materialele cauzei contravenționale.

La data 21 septembrie 2023 reclamantul Cazacu Mihail s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Găină Svetlana cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.6-7)

Ulterior, după înaintarea prezentei acțiuni în intanța de judecată, la 27 octombrie 2023 Găină Svetlana a depus în Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 15.06.2022, care prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 4 decembrie 2023 a fost respinsă ca fiind tardivă (f.d.54), hotărâre menținută prin Decizia Curții de Apel Bălți din 22.02.2024. (f.d.51-53)

Reclamantul în prezenta cauză solicită, încasarea din contul pârâtei Găină Svetlana a prejudiciului moral cauzat prin contravenție în mărime de 10 000 lei, cu titlu de cheltuieli legate de asistență juridică în procesul contravențional și cheltuieli de transport în sumă de 1 000 lei, cheltuieli de asistență juridică în procesul civil în cauză în mărime de 5 000 lei (pentru instanța de fond) și 2000 lei (pentru instanța de apel), inclusiv cheltuielile legate de transport pe caz în sumă de 800 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 14 iunie 2024 acțiunea înaintată de Cazacu Mihail către Găină Svetlana privind repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a admis parțial. S-a încasat de la Găină Svetlana, în beneficiul lui Cazacu Mihail, prejudiciului moral în sumă de 1 000 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1 000 lei, în total suma de 2 000 lei. S-a încasat de la Găină Svetlana, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 lei. În rest pretențiile reclamantului s-au respins, ca fiind neântemeiate. (f.d.68)

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la data de 01 iulie 2024, avocatul Procopciuc Ion în interesele lui Cazacu Mihail, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, consideră hotărârea nefodată, solicită admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral. (f.d.72)

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1), 2) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

La fel, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele

fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Potrivit art.5 alin.1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Iar potrivit art.121 CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Potrivit prevederilor art.94 alin.1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Potrivit art. 96 alin. (1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Potrivit art. 45 alin. (1) Codul contravențional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.

În corespundere cu art.2036 alin.(1) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Conform prevederilor art.2037 alin.(1)-(3) din Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a

autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Colegiul civil consideră parțial întemeiată soluţia instanţei de fond, reieşind din următoarele argumente.

În speță, obiectul juridic litigios constituie repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție, compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cauza contravențională, precum și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în prezenta cauză civilă, inclusiv compensarea cheltuielilor de transport.

Cu referire la pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral în mărime de 1 000 lei în contul reclamantului, instanța de apel va reține ca fiind justă hotărârea instanței de fond în latura pretenției respective, or, instanța a admis pretenția încasării prejudiciului moral reieșind din satisfacția echitabilă și criteriul compensării rezonabile al prejudiciului moral cauzat, corect fiind stabilit că suma solicitată de reclamantul Cazacu Mihail, este una exagerată, și nu corespunde criteriul echității, care presupune că despăgubirea pentru prejudiciul moral trebuie să fie justă, rațională și echitabilă, adică trebuie stabilită în așa mod încât să asigure efectiv o compensare suficientă și nicidecum exagerată a prejudiciului cauzat, fiind menținut echilibru între daunele efectiv pricinuite și suma acordată.

Instanța de apel relevă faptul, că caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate, iar la determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Așadar, suma apreciată ca prejudiciu moral în mărime de 1 000 lei este justificată, reală, necesară și probată în baza raportului de cauzalitate și suferințele pricinuite părții vătămate, din care considerente Colegiul civil va menține soluția instanței de fond în latura respectivă.

Colegiul v-a respinge argumentul apelantului, potrivit căruia în rezultatul contravenției comise de intimată, acesta a suferit stări de stres, frustrare, spaimă și frică precum și suferințe psihice severe. Or, reieșind din circumstanțele comiterii contravenției (injuria fiind exprimată verbal în cadrul unei discuții telefonice), gradul prejudiciabil al acestei fapte ilicite este unul minor, avînd un impact psihologic nesemnificativ. Astfel, este evident că suferințele psihice aduse apelantului au fost minore. Prin urmare, Colegiul consideră că apelantul a exagerat în alegațiile sale privind gradul suferințelor psihice

suportate, din care motiv, Colegiul apreciază că suma de 1000 lei, acordată cu titlu de compensare a prejudiciului moral suferit, este suficientă.

În continuare, ce ține de cheltuielile de asistență juridică suporate/solicitate în procesul contravențional, Colegiul consideră că instanța de fond incorect a apreciat aceste cheltuieli drept neprobate.

Colegiul notează că potrivit materialelor cauzei, avocatul Ion Procopciuc a participat și acordat asistență juridică victimei Sergiu Prodan, în cauza contravențională la contestația depusă de către Găină Svetlana împotriva procesului verbal cu privire la contravenție întocmit de agentul constatator din cadrul IP Sîngerei la 15.06.2022, iar prin hotărîrea Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 04.12.2023, contestația depusă a fost respinsă ca fiind tardivă (f.d. 54).

Ulterior, avocatul Ion Procopciuc a participat și acordat asistență juridică victimei Sergiu Prodan, în ordine de recurs, în cadrul examinării recursului depus de Găină Svetlana împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 04.12.2023. Prin Decizia CAB Bălți, recursul declarant de Găină Svtelana fiind respins ca nefondat. (f.d. 52).

Astfel, luând în calcul volumul asistenței juridice efectiv prestate de avocatul Ion Procopciuc - victimei Cazacu Mihail în cadrul procesului contravențional menționat supra, atît în instanța de fond (participarea efectivă în ședința de judecată) cât și în instanța de apel (depunerea referinței la recursul declarat, ce s-a examinat în lipsa părților), Colegiul civil va reține spre încasare suma în mărime de 1 000 lei, drept cheltuieli de asistență juridică reale, necesare și rezonabil suportate.

Colegiul nu poate reține integral sumele indicate în bonurile de plată din 15.01.2024, 09.02.2024 (f.d. 55, 57) precum și în borderourile de calcul întocmite de avocatul Ion Procopciuc, or, volumul asistenței juridice prestate efectiv în procesul contravențional s-a rezumat la participarea în cadrul unei ședințe de judecată în instanța de fond și la depunerea unei referințe în instanța recurs. Mai mult ca atît, însuși apelantul a solicitat în instanța de apel, incasarea cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cauza contravențională, a sumei de 1000 lei.

Ce ține de cerințele apelantului privind încasarea cheltuielilor de acordarea asistenței juridice în mărime de 5 000 lei (potrivit bonului de plată seria PL cu nr.729383 din 19.09.2023) suportate pentru soluționarea cauzei în instanța de fond, în baza mandatului avocațional seria MA cu nr. 1426631 din 19.09.2023 (f.d.8), Colegiul civil va admite cerința respectivă în parte, cu încasarea din contul lui Găină Svetlana în beneficiul lui Cazacu Mihail a sumei de 2 500 lei.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul civil reține că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 21.11.2023 ședința a fost amânată la cererea avocatului Ion Procopciuc pentru data de 25.01.2024 (f.d.28); potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 25.01.2024 ședința a fost amânată la cererea avocatului Ion Procopciuc pentru data de 29.02.2024 (f.d.40); potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 29.02.2024 ședința a fost amânată deja la cererea avocatului Prodan Sergiu pentru data de 10.04.2024 (f.d.45); potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 10.04.2024 avocatul Ion Procopciuc fiind prezent, ședința a fost amânată pentru data de 04.06.2024

(f.d.66-67); potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 04.06.2024, s-a soluționat fondul cauzei iar deliberarea și pronunțarea fiind amânată pentru data de 14.06.2024.

Reieșind din materialele cauzei, instanța de apel va reține că, avocatul Ion Procopciuc în interesele lui Cazacu Mihail a fost prezent fizic la două ședințe de judecată în instanța de fond, dintre care o ședință a fost amânată iar la alta s-a soluționat fondul cauzei, din care considerente Colegiul va reieși din volumul de muncă acordat de avocat și va încasa în parte cheltuielile de asistență jurudică solicitate.

Reclamantul/apelant a anexat la materialele cauzei, în susținerea pretenției privind incasarea cheltuielilor de transport, bonuri de plată pentru alimentarea automobilului cu combustibil (f.d.64-65), din care reiese că bonurile fiscale în cauză datează cu date precum 12.12.2018, 02.10.2023, 04.10.2023, 16.10.2023, 02.06.2024, date care nu coincind cu data și ora ședințelor de judecată fixate în prezenta cauză civilă, din care considerente Colegiul civil nu va acorda atenție acestor cheltuieli ca fiind susportate în cadrul cauzei respective.

Cu referire la cheltuielile de asistență juridică acordate pentru instanța de apel potrivit bonului de plată cu seria PL cu nr. 729918 din 05.09.2024 în mărime de 2 000 lei (f.d.97), Colegiul precizează că, reieșind din volumul acordat al asistenței juridice din partea avocatului Ion Procopciuc în instanța de apel (împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 14.06.2024), va încasa suma în mărime de 500 lei, calificând aceste cheltuieli ca fiind reale, necesare și totodată rezonabile.

Distinct de cele invocate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord constată că, instanța de fond a dat o apreciere incorectă circumstanțelor cauzei în latura încasării cheltuielilor de judecată, adoptând o hotărâre neîntemeiată în acest sens, care urmează a fi casată în parte, cu adoptarea unei noi hotărâri.

În baza circumstanţelor de fapt şi de drept susmenţionate, Colegiul Civil consideră că apelul depus de către avocatul Ion Procopciuc în interesele lui Cazacu Mihail urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii primei instanţe în latura încasării cheltuielilor de asistență juridică şi emiterea unei noi hotărâri în acest sens.

În conformitate cu dispoziţiile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

D E C I D E :

Admite apelul declarat de avocatul Ion Procopciuc în interesele apelantului Cazacu Mihail.

Casează parțial hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 14 iunie 2024, în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică dispuse spre încasare suportate în prezenta cauză civilă și a respingerii solicitării privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în cauza contravențională, cu emiterea în această parte a unei noi soluții după cum urmează:

Se încasează de la Găină Svetlana în beneficiul lui Cazacu Mihail cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă în instanța de fond în sumă de 2 500

(două mii cinci sute) lei și cheltuielile de asistență juridică suportate în cauza contravențională, în sumă de 1 000 (una mie) lei.

În rest, pretențiile privind încasarea sumelor ce exced, se resping.

Se încasează de la Găină Svetlana în beneficiul lui Cazacu Mihail, cheltuielile de asistență juridică în instanța de apel, în sumă de 500 (cinci sute) lei.

În rest, hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 14 iunie 2024 se menține fără modificări.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului,
judecător Elena Grumeza

Judecători Ivan Parii

Stanislav Grosu